

AGRESE PROTI UKRAJINĚ

Ustanovení „ŽÁDNÝ ZPĚTNÝ VÝVOZ DO RUSKA“.

Dotčená ustanovení: článek 12g Nařízení Rady 833/2014

Často kladené otázky (FAQ)

Veřejná informace

[poslední aktualizace dne 22. února 2024]

https://finance.ec.europa.eu/document/download/7f54341b-2bf1-4142-b5d4-b1b09c93d03e_en?filename=faqs-sanctions-russia-no-re-export_en.pdf

1. Jaký je účel článku 12g a jak funguje ustanovení o zákazu zpětného vývozu do Ruska?

(Poslední aktualizace: 22. února 2024)

Cílem článku 12g je bojovat proti obcházení zákazů vývozu EU a konkrétněji proti situaci, kdy je zboží vyvážené do třetích zemí zpětně vyváženo do Ruska. Mnoho hospodářských subjektů z EU již vkládá do svých smluv ustanovení o zákazu zpětného vývozu, což je osvědčený postup v rámci jejich základní náležité péče. Článek 12g mění tuto praxi v právní požadavek na určité citlivé zboží, čímž se zvyšuje právní jistota v souvislosti s obchodními jednáními a vztahy. Kromě toho má odrazující účinek na provozovatele mimo EU, kteří přesměrovávají zboží z EU, na které se vztahují sankce, do Ruska, protože je v budoucnu vystavuje například smluvním pokutám.

Konkrétně článek 12g ukládá vývozcům z EU povinnost vložit do svých smluv o vývozu/prodeji/dodávkách/převodu nebo podobných smluv doložku „zákaz zpětného vývozu do Ruska“. Týká se to pouze konkrétních druhů citlivého zboží, včetně zboží souvisejícího s letectvím, leteckým palivem (přílohy XI, XX nařízení), střelnými zbraněmi (příloha XXXV nařízení, jakož i příloha I nařízení (EU) č. 258/2012) a společné položky s vysokou prioritou¹ (příloha XL nařízení). Pro geografický rozsah viz otázka 4. Aby byla zajištěna její účinnost, musí doložka o „zákazu zpětného vývozu do Ruska“ obsahovat přiměřené opravné prostředky (viz otázka 5).

Vývozci by neměli prodávat své produkty žádnému hospodářskému subjektu mimo EU, který není připraven začlenit do smluv spadajících do oblasti působnosti článku 12g doložku „zákaz zpětného vývozu do Ruska“.

Nezávisle na povinnosti stanovené v článku 12g by hospodářské subjekty měly mít zavedeny silné rámce náležité péče, aby zajistily dodržování sankcí. Ve svém oznámení ze dne 1. dubna 2022² Komise uvedla, že „vzhledem k riziku obcházení se hospodářským subjektům v EU doporučuje, aby přijaly vhodná opatření náležité péče, aby zabránily obcházení [sankcí vůči Rusku]“. Dále uvedl, že „opatření náležité péče, která se vývozcům a dovozcům doporučuje přijmout, jsou například zavedení ustanovení do dovozních a vývozních smluv s cílem zajistit, aby se omezení nevztahovala na žádné dovážené nebo vyvážené zboží. Ty mohou mít podobu např. prohlášení, že dodržování tohoto ustanovení je základním prvkem smlouvy nebo smluvních

¹ https://finance.ec.europa.eu/publications/list-common-high-priority-items_en

² Oznámení pro hospodářské subjekty, dovozce a vývozce (2022/C 145 I/01), [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC0401\(04\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC0401(04))

doložek zavazujících dovozce ve třetích zemích nevyvážet dotčené zboží do Ruska nebo Běloruska a dále neprodávat dotčené zboží žádnému obchodnímu partnerovi třetí strany která se nezavazuje nevyvážet dotčené zboží do Ruska nebo Běloruska, což vede k odpovědnosti v případě, že Bělorusko zboží zpět vyveze do těchto zemí.

2. Jak se ověřuje a vymáhá povinnost podle článku 12g?

(Poslední aktualizace: 22. února 2024)

Smlouvy vývozců z EU musí splňovat povinnost podle článku 12g před nebo nejpozději v době vývozu, prodeje, dodávky nebo převodu příslušného zboží do třetí země. Vývozci by to měli být schopni prokázat, pokud o to požádají jejich příslušné orgány.

Odstavec 4 čl. 12g navíc požaduje, aby vývozci informovali své vnitrostátní příslušné orgány, jakmile se dozvědí o porušení nebo obcházení doložky o „zákazu zpětného vývozu do Ruska“.

3. Vztahuje se povinnost podle článku 12g také na stávající smlouvy?

(Poslední aktualizace: 22. února 2024)

Povinnost zahrnout doložku „žádný reexport do Ruska“ závisí na datu uzavření smlouvy.

Smlouvy uzavřené do 19. prosince 2023:

- Na smlouvy, které již byly uzavřeny v době, kdy vstoupilo v platnost nařízení Rady (EU) 2023/2878, se vztahuje jednoleté přechodné období do 19. prosince 2024 včetně nebo do vypršení platnosti smluv, podle toho, co nastane dříve. Pro jakékoli plnění těchto smluv od 20. prosince 2024 je třeba je upravit tak, aby zahrnovaly doložku „zákaz reexportu do Ruska“.

Smlouvy uzavřené k 19. prosinci 2023:

- Tyto smlouvy musí od 20. března 2024 obsahovat doložku „zákaz reexportu do Ruska“.

4. Záleží na tom, ve které zemi má sídlo provozovatel mimo EU?

(Poslední aktualizace: 22. února 2024)

Povinnost zahrnout doložku „zákaz zpětného vývozu do Ruska“ se vztahuje na smlouvy s operátory se sídlem v jakékoli zemi mimo EU, s výjimkou partnerských zemí uvedených v příloze VIII nařízení 833/2014.

Podle čl. 12 nařízení Rady (EU) č. 833/2014 je zakázáno vědomě a úmyslně se účastnit činností, jejichž cílem nebo důsledkem je obcházení sankčního zákona. Provozovatelé by také měli zůstat ostražití vůči jakýmkoli pokusům třetích stran zatáhnout je do programů obcházení. Tyto úvahy platí bez ohledu na to, ve které zemi mimo EU má protistrana sídlo. Pokud se domníváte, že jste svědky porušování nebo obcházení sankcí, měli byste to oznámit příslušnému vnitrostátnímu orgánu nebo anonymně prostřednictvím nástroje EU pro informování lidí³.

5. Co znamená „přiměřená náprava“ v kontextu čl. 12g odst. 3?

(Poslední aktualizace: 22. února 2024)

Aby byla zajištěna její účinnost, musí doložka o „zákazu zpětného vývozu do Ruska“ obsahovat přiměřená nápravná opatření, která se aktivují v případě jejího porušení. Tyto nápravné prostředky by měly být

³ <https://eusanctions.integrityline.com>

přiměřeně silné a měly by mít za cíl odradit provozovatele mimo EU od jakéhokoli porušení. například vypovězení smlouvy a zaplacení penále. Viz také znění navržené v odpovědi na otázku 6 níže.

Současně podle čl. 12g odst. 4 musí vývozci, jakmile se dozvědí o porušení, informovat příslušný orgán členského státu, v němž mají bydliště nebo sídlo.

6. Měli by provozovatelé používat zvláštní formulaci pro doložku „zákaz zpětného vývozu do Ruska“?

(Poslední aktualizace: 22. února 2024)

Operátoři si mohou zvolit vhodnou formulaci pro doložku „zákaz zpětného vývozu do Ruska“, pokud výsledek splňuje požadavky článku 12g. V každém případě se doporučuje, aby doložka byla označena jako základní prvek smlouvy.

I když to nevyklučuje použití jiných formulací, níže uvedený vzor lze považovat za splňující povinnost podle článku 12g. Doporučuje se zejména u smluv s provozovateli mimo EU, kteří podnikají v jurisdikcích, které představují vysoké riziko obcházení.

„(1) [Dovozce/kupující] nebude prodávat, vyvážet nebo reexportovat, přímo ani nepřímo, do Ruské federace nebo pro použití v Ruské federaci žádné zboží dodávané podle této smlouvy nebo v souvislosti s ní, které spadá do rozsahu čl. 12g nařízení Rady (EU) č. 833/2014.

(2) [Dovozce/kupující] vynaloží veškeré úsilí, aby zajistil, že účel odstavce (1) nebude zmařen třetími stranami dále v obchodním řetězci, včetně případných prodejců.

(3) [Dovozce/kupující] zřídí a udržuje přiměřený monitorovací mechanismus, aby bylo možné odhalit jednání jakýchkoli třetích stran dále v obchodním řetězci, včetně případných přeprodejců, které by mařilo účel odstavce (1).

(4) Jakékoli porušení odstavců (1), (2) nebo (3) bude představovat podstatné porušení podstatného prvku této smlouvy a [vývozce/prodávající] je oprávněn požadovat odpovídající nápravu, včetně, ale nikoli omezeno na:

(i) ukončení této dohody; a

(ii) penále ve výši [XX] % z celkové hodnoty této smlouvy nebo ceny vyváženého zboží, podle toho, která je vyšší.

(5) [Dovozce/kupující] neprodleně informuje [vývozce/prodávajícího] o jakýchkoli problémech při uplatňování odstavců (1), (2) nebo (3), včetně jakýchkoli relevantních činností třetích stran, které by mohly zmařit účel odstavce (1). [Dovozce/kupující] zpřístupní [vývozci/prodávajícímu] informace týkající se plnění povinností podle odstavců (1), (2) a (3) do dvou týdnů od prosté žádosti o tyto informace.“